

Från Stade till Århult

Sachsiska infanteriregementet

År 1648 blev Bremen-Verden en svensk provins. När Sverige och Hannover slöt fred 1719 i Stockholm avträdde provinsen mot en summa pengar. Idag är den en del av den tyska delstaten Niedersachsen. Huvudstaden i provinsen var Stade. I staden fanns 1680-1712 en svensk värvad infanteribataljon, "Garnisonsregementet i Stade". I Stade föddes 1678 Philip Christling, vars fader torde ha hetat Fredrich Christling.

Under perioden 1707-1721 uppsattes det Sachsiska infanteriregementet som i huvudsak rekryterades bland sachsiska krigsfångar efter Karl XII:s framgångar under fälttågen i Polen och Sachsen 1703-1706. De flesta soldaterna kom från olika städer i hela dåtida Tyskland. Regimentet överfördes till Finland och Sverige och deltog i Skånska fälttåget och slaget vid Helsingborg 1710 och därefter blev det förlagt på olika platser i Skåne, Blekinge och Halland. Vid mönstringen av Livkompaniet i Trelleborg i februari 1712 visar det sig att hälften av de 130 soldaterna dött våren 1711 av pesten i Blekinge.

I detta kompani tog Philip 1714 värvning och i generalmönsterrullan från 1719 finner jag soldaten Philip Christling 41 år gammal och med 5 tjänsteår. Bland över 1000 man var han ensam om sitt efternamn. Han deltog förmodligen i de båda norska fälttågen 1716 och 1718. Ett kompani deltog 1719 när danskarna försökte att inta Nya Älvsborgs fästning utanför Göteborg.

Philip var även 1720 soldat i Sachsiska infanteriregementet och 1721 mönstras regimentet i Göteborg. Den 10 juni 1721 var Philip kommenderad till Stockholm och där deserterar han men återvänder den 17 augusti samma år till sitt regemente. Detta

kunde ha gjort honom ett huvud kortare men inget nämns om straff. Samma år upplöstes regimentet och vissa soldater överförs till garnisonerna i Göteborg och Varberg. Resten förpassades ur riket med kvinnor och barn. Vart Philip sedan tog vägen vet jag inte. Han har, enligt Markaryds husförhörslängder, fått sonen Henrik år 1715.

Kronobergs regemente

Den 30 december 1725 blev Philip Christling 1:e trumslagare i Södra Sunnerbo Kompani, Kronobergs regemente. Detta omtalar rullan från 1728 som även anger åldern till 35 år och att Philip kom från Sax. (Sachsen).

Rullan från 1744 ger besked att 1:e trumslagaren Philip Fredriksson dog den 21 april 1740.

Var då Philip 47 eller 32 år när han kom till Sunnerbo Kompani? Eller var detta inte samme person? Eftersom hans dödsnotis använder ett patronymikon så torde det inte varit far och son, 15 år är ju också ringa åldersskillnad. Däremot var ju åldern 62 år mycket för en dåtida trumslagare, men hans son var trumslagare fram till 53 års ålder. Kanske ville han dölja sin verkliga ålder när han bytte arbetsgivare.

Några större krigshändelser torde Philip inte varit med om under sina 15 år som trumslagare. Alf Åberg skriver följande om regimentet: Tillståndet var våren 1740 bedrövligt. Något regementsmöte hade inte hållits sedan 1736. Uniformerna var utslitna efter ständiga arbetskommenderingar till Karlskrona, Kristianstad och Malmö, och några nya

hade man inte fått sedan 1729. Bara en mindre del av manskapet hade brukbara gevär.

Markaryd

Philip ersätts av Magnus Ekelund och 2:e trumslagare blev Fredrich Christling, 20 år gammal. Fredrich bor 1746 på soldattorpet under Södergården, Århult, Markaryd. Mantalslängden använder efternamnet Philipsson så här blir släktskapet klarlagt. Detta är sannolikt också Philips bostad från 1725-1740 men för denna period saknas även mantalslängder.

Philip är oavsett stavning ett mycket ovanligt namn vid denna tid. Men bland alla bouppteckningar i Sunnerbo finner jag två från Markaryd. Dessutom har jag ju min anfader Jonas Philipsson gift i Röckla, Traryd, som ju är orsaken till allt sökande efter Philip.

Familjen

Philip Fredriksson Christling. Trumslagare. Född 1678 eller 1693 i Stade, Bremen-Verden, Sverige-Stormaktstiden. Död 1740-04-21. Gift med ?. Barn:

Henrik Philipsson Född 1715. Död före 1781. Gift med Nilsdotter, Kerstin. Född 1724-07-20. Död omkring 1781 i Södra Århult, Markaryd.

Johan (Jean) Philipsson. Död 1764-06-01 i Holma, Markaryd. Gift med Svensdotter, Kerstin.

Fredrich Philipsson Christling. Trumslagare. Född 1724. Gift med Nilsdotter, Ingjerd. Född 1722-03-05.

Jonas Philipsson (Hökström). Soldat. Gift 1:o med N, N. Död 1755 i Skiphult, Markaryd. Gift 2:o omkring 1756 med Jönsdotter, Kerstin. Född 1729-06-11 i Röckla, Traryd. Död 1762-09-12 i Röckla, Traryd.

Britta Philipsson. Född 1732-08-27. Död 1797-11-22 i Åmot, Markaryd. Gift 1:o med Persson, Dan. Född 1712-12-13 i Holma, Markaryd. Gift 2:o med Svensson, Erland. Född 1717. Möjlig dotter: Maria Susanna Christling Gift 1736-10-17 i Finja med Måns Hulthin, båda från Möllerydzgård.

I mitten på 1700-talet bodde fyra av barnen på egna gårdar i Markaryd; Henrik i Norregården, Århult, Johan i Holma, Jonas i Skiphult och Britta i Åmot. Dessutom bor ju Fredrich på Soldattorpet i Århult. I Fredrich Christlings hushåll lever även som allmo-sehjon änkan Johanna Nilsdotter född 1693, hon dör 1772. Detta kan vara Fredriks mor, åldern stämmer ju bra med Philips. Men det kan ju även vara hus-trun Ingjers mor.

Invandrare?

Är då Philip en tidig invandrare? Nja, han är ju född i en svensk provins och säkert har han tyska som modersmål. Om hans hustru eller hustrur vet jag inget. Henrik tycks ju vara född innan han flyttade till Markaryd och Britta efter. För Johan och Jonas vet jag inte födelseåret.

Efter Philip Christling har jag tills nu funnit 790 ättlingar så kanske är han även din anfader. Varje nytt svar alstrar flera nya frågor, men det är väl därför släktforskning är så fascinerande.

Leif Pettersson